

עת"א 65560-11-19 - שגיא שלאלשוויל (אסיר) בעצמו נגד שירות בגין הסוהר-מחלקה האסיר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עת"א 19-11-65560 שלאלשוויל(אסיר) נ' שירות בגין הסוהר-מחלקה האסיר

בפני	כב' השופט אהרון משלו
העוותר	שגיא שלאלשוויל (אסיר) בעצמו
נגד	שירות בגין הסוהר-מחלקה האסיר באמצעות עו"ד רועי קליפה ועו"ד מזל לינוס
המשיב	

פסק דין

א. כללי

ענינה של עתירה זו בטענת העוותר כי המשיב שגה באופן חישוב תקופת מאסרו. לטענת העוותר, המשיב טעה כאשר ניכה מתקופת מאסרו 52 ימים שבהם היה עצור, בעוד שהוא צריך לנכונות מתקופת המאסר הכלולת שלו 61 ימים, דהיינו 9 ימים נוספים, מעבר לימי המעצר שכבר נוכו ע"י המשיב. לעומת זאת, המשיב טוען כי לא רק שלא נפלה שגיאה בחישוב תקופת המאסר, אלא שהחישוב שנעשה בא במידה ניכרת לקרויה המשיב ומכל עמו בכל הנוגע לחישוב תקופות המאסר.

שאלת דרך חישוב תקופת המאסר של העוותר לא באה בחלל ריק, אלא היא קשורה בטבורה לשאלת של מידת זכאותו של העוותר לשחרורו מנהלי. עניין השחרור המנהלי מוסדר בסימן טז לפקודת בגין הסוהר, והסעיף הראשון בסימן זה הוא סעיף 68א שבוינו סעיף ההגדירות של הסימן. בהגדירת המושג "אסיר" לצורך סימן זה, קובע הסעיף האמור כהאי לישנא: "**אסיר שפטו לתקופת מאסר שאינה עולה על ארבע שנים.**"

במילים אחרות, תנאי סף לבחינת הזכאות לשחרורו מנהלי הוא תקופת מאסר שאינה עולה על ארבע שנים. אלא שלטענת העוותר, לפי חישוב המאסר שהוא מציע, הוא עומד בתנאי האמור, ותקופת מאסרו הכלולת אינה עולה על ארבע שנים. לעומת זאת, המשיב טוען כי תקופת מאסרו הכלולת של העוותר היא 4 שנים ו-9 ימים, ולכן אינו עומד בתנאי הסף הנדרש לעניין זה.

השאלה מתעוררת בעניינו של העוותר, מפני שמאסרו הנוכחי של העוותר כולל כמה תקופות מאסר שנגזרו עליו בגין דין שונים, שאוthon הוא מרצה ברכז, והשאלה היא כיצד יש לחשב את תקופת המאסר הכלולת, ומה היחס הנכון בין גזרי דין הדין הללו.

עמוד 1

בדיקה במערכת הממוחשבת, של ההליכים המשפטיים שהתנהלו בעניינו של העותר עברו למאצרו, מעלה כי בעברו של העותר שלל הליכים שונים ומגוונים, אשר חלק קטן מהם הוזכר בטיעוניה של רע"ן רישום וניהול של המשיב, במהלך הדיון האחרון שנערך בעירה זו ביום 20.12.20. גם מבין אותם הליכים שהוזכרו, גזר דין שבהם נקבע כי עונש המאסר שנגזר ירוצה במלואו בחופף למאסר אחר, אולם רלוונטיים לעניינו.

בסופה של דבר, בשונה מהדברים שכתב העותר בעירה ובטייעון המשפטים שהגיש, עסוקין לא רק בשני גזר דיןقطענות העותר, אלא בשלושה גזר דין שנגזרו על העותר בשלושה הליכים שונים, שהתנהלו בבתי משפט שונים, שהינם רלוונטיים להכרעה בחלוקת שבין הצדדים, מפני שהם כוללים בתקופת המאסר הנוכחית שהעותר מרצה.

חישוב של תקופת המאסר הכלולת של העותר, מחייב אפוא בדינה קפדיות של היחס בין 3 תקופות מאסר שונות, שנגזרו על העותר בשלושת גזר הדין הללו, בהינתן העבודה כי בשניים מגזר הדין, נקבע כי עונשי המאסר ירוצו במצבר לכל עונש אחר, ובניכוי ימי המעצר, בכל אחד מהתקדים.

להלן, אסקור תחילת את התשתית העובדתית, שאינה יכולה להיות שנייה בחלוקת, ביחס לאותם שלושה גזר דין שכינתי. לאחר מכן אפרט בקצחה את החוקה הרלוונטי, ולבסוף אקבע את דרך החישוב של תקופת המאסר הכלולת של העותר, כפי שנקבעה ע"י המחוקק, בהתאם למה שקבעו בת' המשפט בגזר הדין השונים.

אצין כבר בפתח הדברים כי מבחינה כרונולוגית, ההליכים השונים אינם עוקבים זה אחר זה, אלא שלובים זה בזה. לכן, בסקירה של ההליכים לא ATIHis לכלי הלייר בנפרד, אלא אצין את נקודות הצוין הבולטות לפי סדר כרונולוגי, גם אם הדבר הכרוך בעיקרה של ההליכים זה עם זה.

ב. גזר דין שכולים במאסר הנוכחי של העותר

מבחינה כרונולוגית, גזר דין הראשון הרלוונטי לעניינו, אשר משומם מה נעלם מティיעונו של העותר, הוא זה שנגזר על העותר בבית משפט השלום בחרה ביום 26.4.17 בת"פ 40088-02-16 (להלן: תיק חרה), אשר בו הושטו עליו בין היתר 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לאחר שהעותר הורשע על פי הודהתו בעבירה של החזקת סכין.

על גזר דין זה הוגש ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה במסגרת עפ"ג 8655-06-17, אולם בדיון שנערך ביום 20.7.17, בעקבות העורות בית המשפט, העותר חזר בו מהערעור, ובית המשפט קבע כי יתיצב לתחילת ריצוי עבודות השירות ביום 5.11.17.

דא עק"א, ימים אחדים קודם לכן, ביום 27.10.17, נעצר העותר בשל עבירות אלימות, ולמעשה ציר הזמן לחישוב תקופת המאסר הכלולת של העותר מתחילה במועד זה. בעקבות העבירות שבгинן נעצר, הוגש נגד העותר כתב אישום לבית משפט זה בת"פ 37375-11-17 (להלן: תיק באר שבע), ובהמשך נעצר העותר עד תום ההליכים.

כעבור ימים אחדים, באותו יום היה אמר להתיצב לתחילת עבודות השירות, ביום 5.11.17, נעצר העותר בשנית, והפעם בגין עבירות סמים, בת"פ 34986-11-17 שנדון בבית משפט השלום באשקלון (להלן: תיק אשקלון). מיותר לומר כי נוכח מעצרו של העותר, נבצר ממנו לבצע את עבודות השירות. עם זאת, החלטה על הפסקה מנהלית, בהתאם לסעיף 51(א)(5) לחוק העונשין, ניתנה רק ביום 27.12.17, למשך 92 יום (להלן: תקופת המאסר הראשונה), ولكن ממועד זה היה הנאשם אסיר בשל המאסר שהחל לרוצאות בתיק חרה, בעקבות ההחלטה המנהלית

האמורה.

בכל אופן, העוטר הורשע בתיק זה על פי הודהתו במסגרת הסדר טיעון, וגורר הדין שניtan ביום 18.6.2013 בבית המשפט השלום באשקלון, כולל בין היתר עונש מאסר בפועל שנוסח במיללים הבאות: "**מאסר בפועל לתקופה של 14 חודשים... סך הכל ירצה מאסר בפועל בן 14 חודשים בגין ימי מעצרו, ובמצטבר לכל עונש אחר**" (להלן: תקופת המאסר השנייה).

לא לモותר לציין בהקשר זה כי עונש המאסר בפועל בתיק אשקלון כולל גם הפעלה של 5 חודשים מאסר על תנאי שנגזרו על העוטר בתיק חדרה שנזכר לעיל, אולם מאחר שבית המשפט קבע כי המאסר המותנה יופעל בחיפוי מלאה לעונש המאסר שנגזר על העוטר בתיק זה, הפעלת המאסר המותנה אינה מושפיעה על תקופת המאסר הכוללת.

כעבור 8 חודשים, ביום 18.7.2013, הורשע העוטר על פי הודהתו בעבירות שייחסו לו בכתב אישום מתוקן, בתיק באර שבע שהתנהל כאמור בבית משפט זה, וגורר הדין שניtan באותו יום, כולל בין היתר עונש של מאסר בפועל שנוסח ע"י בית המשפט במיללים הבאות: "**33 חודשים מאסר בפועל בגין ימי מעצרו בגין תיק זה ובמצטבר לכל עונש מאסר אחר אותו הוא מרצה כת. למען הסר ספק הימים בהם הנאשם גם עצור וגם אסור לא יבואו במנין ימי המעצר אותם יש לנכות**" (להלן: תקופת המאסר השלישית).

מבחינת הסתטוס של העוטר במהלך התקופה שבה הוא נמצא במשמרות שב"ס, התוצאה של כל האמור לעיל היא כי העוטר היה בסטטוס של **עציר** בתקופה שבין מעצרו הראשון בתיק באר שבע ביום 17.10.2012, ועד יום 17.12.2012, ואילו החל מיום 17.12.2012 שבו החל העוטר לרצות את עונש המאסר שנגזר עליו בתיק חדרה, הוא היה בסטטוס **אסיר**, תחילה בשל ריצוי העונש בתיק חדרה, לאחר מכן בשל ריצוי העונש בתיק אשקלון, ולבסוף בשל ריצוי העונש בתיק באר שבע, והכל כפי שיפורט להלן.

ג. חישוב תקופות המאסר

השאלה היא אפוא מהו היחס בין שלוש תקופות המאסר שפורטו לעיל, וכייד יש לחשב את תקופת המאסר הכוללת. המחוקק קבע למעשה בחוק העונשין את אופן חישוב תקופת המאסר, ולהלן אביאו כלשונם 3 סעיפים בסימן ב' פרק ו' שעוסק בעונש המאסר. סעיף 43 קובע בין היתר כי "**מי שנידון למאסר תיחשב תקופת מאסרו מיום גזר הדין, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת**"; סעיף 44 קובע כך: "**הטייל בית המשפט עונש מאסר, רשאי הוא לצוות שהעונש יתחיל מן התאריך שקבע**"; וסעיף 45(ב) קובע כיצד יש לנוהג באסир שבמהלך מאסרו נגזר עליו עונש מאסר נוסף, וזה לשונו: "**מי שנידון למאסר ולפניהם שנשא כל עונשו חזר ונידון למאסר, בית המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי המאסר, כולם או מקצתם, בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר**".

בנסיבות שלפנינו, בתי המשפט קבעו קבועות שונות באשר לדרך ריצוי עונשי המאסר, והעיקרון המנחה הוא שעונשי המאסר ירצוו במצטבר לכל עונש אחר, כפי שנאמר במפורש גם בתיק אשקלון וגם בתיק באר שבע. על רקע כל האמור לעיל, אבחן את חישוב תקופות המאסר כסדר.

תקופת המאסר הראשונה היא עונש המאסר של 92 ימים, שנגזר על העוטר בתיק חדרה, והעוטר החל לרצותו ביום 27.12.2017, לאחר שניתנה ההחלטה בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות. תקופת מאסר זו הסתיימה ביום

.28.3.18

תקופת המאסר השנייה היא העונש של 14 חודשים מאסר בפועל, שנגזרו על הנאשם בתיק אשקלון. ביחס לעונש זה, קבע בית המשפט במפורש כי הוא ירצה "בניכוי ימי מעצרו, ובמצטבר לכל עונש אחר", لكن תחילת הריצוי של עונש זה היא לאחר תום ריצוי תקופת המאסר הראשונה, דהיינו ביום 29.3.18.

מעונש המאסר הכלול בתיק אשקלון, יש לנכונות את ימי המעצר שהיו בתיק זה, דהיינו התקופה שמיום מעצרו של העוטר בתיק זה - 5.11.17, ועד לפני תחילת ריצוי עונש המאסר בתיק חדרה, דהיינו עד יום 26.12.17, ומדובר ב-52 ימי מעצר.

בעניין זה ראוי לציין כי אף שעונש המאסר בתיק אשקלון מתחילה להימנות ביום 29.3.18, תקופת המעצר שיש לנכונות מעונש מאסר זה מסתיימת ביום תחילת ריצוי עונש המאסר בתיק חדרה. זאת, מפני שבית המשפט קבע שעונש המאסר בתיק אשקלון יצטבר לכל עונש אחר, וכך לא ניתן לחשבו בחיפויו כלשהו לתקופת המאסר הראשונה.

יצא אפוא שכך לחשב את תקופת המאסר השנייה שנגזרה בתיק אשקלון, יש למנות 14 חודשים מאסר מיום 29.3.18 ולהפחית מתקופה זו את 52 ימי המעצר בתיק זה. 14 חודשים המאסר מסתיימים ביום 28.5.19, ולאחר מכן 52 ימי המעצר, התוצאה היא שעונש המאסר הכלול בתיק אשקלון מסתיים ביום 7.5.19.

תקופת המאסר השלישית היא העונש של 33 חודשים שבין יום מעצרו של העוטר בתיק באר שבע. ביחס לעונש זה קבע בית המשפט כי הוא ירצה "בניכוי ימי מעצרו בגין תיק זה ובמצטבר לכל עונש מאסר אחר אותו הוא מריצה בעת", אולם בית המשפט הוסיף עוד כי "למען הסר ספק הימים בהם היה הנאשם גם עצור וגם אסיר לא יבואו במנין ימי המעצר אותו יש לנכונות".

ימי המעצר שנייתן לנכונות בתיק זה הם הימים שבין יום מעצרו של העוטר - 27.10.17, ועד يوم תחילת ריצוי עונש המאסר בתיק חדרה - 27.12.17, ומדובר ב-62 ימים, כפי שצין העוטר בטיעון הכתוב שהגיש לבית המשפט במהלך הדיון המשלים בעתריה זו, ביום 20.12.20. אלא שכאמור לעיל, העוטר התעלם בחישוב שעשה מאותם 92 ימי מאסר שריצה בתיק חדרה, לאור שבוצעה הפקעה מנהלית, שבהתאם להחלטת בית המשפט בתיק אשקלון, יש לחשב את התקופה של 14 חודשים המאסר, במצטבר גם לעונש זה, על כל המשתמע מכך לעניין חישוב תקופת המאסר הכלולית, כמפורט לעיל.

יצא אפוא שכך לחשב את תקופת המאסר השלישית שנגזרה בתיק באר שבע, יש למנות 33 חודשים מאסר מיום 7.5.19, לאחר תום ריצוי תקופת המאסר השנייה, ולהפחית מתקופה זו את 62 ימי המעצר בתיק זה. לפי חשבונו זה, תקופת המאסר הכלול בתיק זה בלבד ימי המעצר אמורה להסתיים כעבור שנתיים ו-9 חודשים, היינו ביום 6.2.22, ולאחר הפחתת 62 ימי המעצר ממועד זה, התוצאה היא שעונש המאסר הכלול בתיק באר שבע אמור להסתיים ביום 6.12.21.

במילים אחרות, על פי דין, תקופת המאסר הרלוונטיית לעניין סעיף 68א לפקודת בתי הסוהר, מתחילה ביום מעצרו הראשון של העוטר - 27.10.17, ומסתיימת בתום תקופת ריצוי תקופת המאסר השלישית שנגזרה על העוטר בתיק באר שבע - 6.12.21.

ד. סוף דבר

המסקנה העולה מכל האמור לעיל היא, שתקופת המאסר הכללית שהינה תוצאה של חישוב מצטבר של שלוש תקופות המאסר שנגזרו על העוטר, בתקח חדרה, בתק אשקלון ובתק באר שבע, בניכוי ימי המעצר, בהתאם למה שנקבע בגין הדין השונים, עולה על ארבע שנים מאסר.

לכן, העוטר אינו עומד בתנאי הסף הנדרשים לצורך בחינת זכאותו לשחרור מנהלי, ולכן אין מנוס מധ'ית העתירה.

עם זאת, אני מוצא לנכון להורות, כי נוכחות העובדה שיטת החישוב בפסק דין זה מביאה לתוצאה שמחמירה יותר עם העוטר, על המשיב להמשיך לפעול בעניינו של העוטר, בהתאם לתקופת המאסר הנוכחית כפי שנקבעה ברישומי המשיב עד כה, אשר מיטיבה יותר עם העוטר.

המציאות מעבירה את פסק הדין ללא דיחוי לצדים.

המשיב יודע העברת עותק מפסק הדין ללא דיחוי לידי העוטר.

ניתן היום, כ"ג איר תש"פ, 17 Mai 2020, בהעדר הצדדים.